

Het beleid t.a.v. mensen met een handicap

In het algemeen vraagt VFG dat gelijke kansen en toegankelijkheid niet als apart beleidsdomein beschouwd worden maar als onderdeel van elk beleidsdomein.

Gelijk waar het kan, anders waar het moet

VFG vraagt gemeenten om te kiezen voor een **inclusief beleid** dat aandacht besteedt aan de noden van elke burger, dus ook aan de **specifieke noden** van burgers met een beperking - en dit op elk beleidsdomein.

Concreet betekent dit dat personen met een handicap niet vragen om een apart beleid, in elk onderdeel van het beleidsplan moet er voldoende aandacht zijn voor personen met een beperking.

VFG verwijst graag naar de Belgische ratificatie van het **VN-verdrag** in verband met de rechten van personen met een handicap. Voor VFG als vereniging van personen met een handicap is het een evidentie dat dit verdrag de basis vormt voor elk lokaal beleid.

Tussenkost voor meerkost

VFG vraagt dat de **meerkost** die personen met een handicap hebben **als gevolg van hun handicap**, gedragen wordt door de gemeenschap. Gemeenten moeten hun verantwoordelijkheid opnemen en hun burgers met een beperking de nodige **sociale en fiscale voordelen** toekennen.

Partnership is versterking

Een goed draaiende gemeente heeft oog voor haar burgers en hun noden en wensen. Daarom is een dialoog en samenwerking met personen met een handicap en hun organisaties noodzakelijk. VFG vraagt niet enkel om inspraak, maar wil **echte participatie**. Een verankerde **adviesraad** van personen met een handicap met duidelijke mandaten kan hiertoe bijdragen. In functie van inclusie vindt VFG het belangrijk dat personen met een handicap ook duidelijk vertegenwoordigd zijn in andere raden zoals culturele adviesraden, gezins- en welzijnsraden, sportraden. Elke gemeente moet als doel hebben dat adviesraden een weerspiegeling vormen van de gemeenschap en dat elke ideologische strekking en/of groep van burgers zijn plaats krijgt in elk van deze raden.

---

¹ Telkens we in deze tekst spreken over gemeente, gemeenten of gemeentelijk bedoelen we steeds gemeente/stad, gemeenten/steden of gemeentelijk/stedelijk.

Bewegen in de gemeente

Openbaar vervoer

VFG vraagt gemeenten hun verantwoordelijkheid te nemen inzake de **inrichting van halteplaatsen** van tram, bus en metro. Tussen de gemeente en De Lijn moeten er goede afspraken en overeenkomsten zijn inzake deze inrichting. Een toegankelijk voertuig heeft immers geen nut indien personen geen gebruik kunnen maken van de op- en afstaphaltes en faciliteiten.

Ter aanvulling van het openbaar vervoer is het ook interessant als de gemeente een busje voorziet voor vervoer van mensen met een (elektronische) rolstoel.

Iedereen een plaats

VFG wil dat gemeenten bij de opmaak en uitvoering van het **mobiliteitsplan** rekening houdt met de noden van personen met een handicap. Concrete voorbeelden zijn:

- Gunstig gelegen voorbehouden parkeerplaatsen die voldoen aan noodzakelijke criteria.
- Routes en parkeergelegenheden die personen met een handicap toelaten hun bestemming te bereiken.
- Personen met een handicap moeten hun weg blijven vinden doorheen de stad. Daarom is het belangrijk routes niet om de haverklap te wijzigen.
- Alternatieve toegankelijke routes weergeven in geval van wegenwerken.

Op stap

VFG meent dat elk voetpad toegankelijk en bruikbaar moet zijn voor iedereen. Dit vereist goed onderhouden **voetpaden** die een voldoende en obstakelvrije doorgang geven aan voetgangers.

Vlaamse verordening toegankelijkheid

De Vlaamse verordening toegankelijkheid toont aan dat een **toegankelijke leefomgeving en dienstverlening** vandaag zijn uitgegroeid tot een **basisrecht**. Het is de sleutel tot een volwaardige maatschappelijke integratie en participatie van iedereen.

Deze verordening verplicht gemeenten om haar publieke gebouwen bij nieuwbouw of verbouwingen toegankelijk te maken.

VFG vraagt tevens aan elke gemeente om een planning op te maken om de eigen gebouwen toegankelijker te maken. Zo moet de gemeente **jaar na jaar toegankelijker** worden.

Bovendien kan elke gemeente zelf ook initiatieven nemen om organisaties en verenigingen te stimuleren om meer aandacht te besteden aan toegankelijkheid.

Het werk van de gemeente

In het veld

Elke **dienstverlening** die een gemeente geeft, moet **toegankelijk** zijn voor personen met een handicap. Hierbij moet niet enkel oog zijn voor de fysieke toegankelijkheid, maar ook voor de gebruikstoegankelijkheid. Dit houdt soms in dat de gemeente naar de burger toe moet gaan in plaats van dat die burger naar de gemeente toekomt.

Elke medewerker moet de nodige **ondersteuning** krijgen om zijn werk ten aanzien van mensen met een handicap op een juiste wijze uit te voeren.

Informatiekanalen

Opdat elke burger een goede burger zou kunnen zijn, is informatieverstrekking cruciaal. Daarom moet informatie voor elke burger **toegankelijk en begrijpbaar** zijn – ook voor alle mensen met een handicap. Concrete voorbeelden zijn:

- Toegankelijke websites en e-governmentkanalen.
- Begrijpbare brochures.
- Duidelijke en laagdrempelige brieven.
- Eén gemakkelijk bereikbare contactpersoon die burgers met een handicap wegwijs kan maken doorheen de gemeente.
- Een lay-out aangepast aan de noden van slechtzienden, maar ook in functie van de begrijpbaarheid.
- Goedkopen of gratis informatie- of dienstverlening

Werknemers

Zoals elke overheid heeft ook de gemeente een voorbeeldfunctie. Daarom is het belangrijk binnen een gemeente werk te maken van een **gediversifieerd personeelsbestand** waarbinnen personen met een handicap voldoende zijn vertegenwoordigd.

Bijkomend kan een gemeente de bij hen gevestigde privé-bedrijven **actief stimuleren** personen met een handicap in dienst te nemen en te houden.

Kinderen, onze toekomst

Op een juiste manier omgaan met **diversiteit** is belangrijk voor elke burger. Het is noodzakelijk dat kinderen en jongeren deze capaciteit voldoende ontwikkelen opdat zij als volwassenen respectvol zouden omgaan met al hun medeburgers.

Hierbij spelen gemeenten een belangrijke rol omdat zij onderwijs en kinderopvang organiseren in hun werkingsgebied. VFG vraagt daarom aan gemeenten voldoende oog te hebben voor diversiteit binnen deze settings. Daarnaast moet elke gemeente voorzien in voldoende en bekwame **omkadering** opdat elke setting de juiste ondersteuning kan geven aan kinderen en jongeren met een handicap.

Veiligheids- en hulpdiensten

In het kader van veiligheid, hulp en preventie vraagt de groep van mensen met een handicap **speciale aandacht**. Steeds opnieuw blijkt het geen evidentie dat hulpdiensten vlot bereikbaar zijn voor mensen met een handicap. Vaak ontbreekt het hen aan communicatie- of hulpmiddelen. VFG vraagt hiervoor aandacht bij het opstellen van evacuatie- en rampenplannen. Concrete voorbeelden zijn:

- Toegankelijke vluchtroutes.
- Communicatie- en signalisatiemiddelen voor mensen met hoorstoornissen.

Sport en cultuur

VFG vraagt dat culturele en sportieve initiatieven en evenementen op kleine of grote schaal op een toegankelijke manier georganiseerd worden. Bestaande infrastructuur (vb. musea, culturele centra, sportzalen) of nieuwe gebouwen zijn best integraal toegankelijk om een zo breed mogelijk publiek te kunnen bereiken.

Onze zusterorganisatie RECREAS werkte mee aan de beleidsnota G-sport Vlaanderen van minister Muyters (najaar 2011). VFG vraagt gemeenten om deze door te nemen bij het opstellen van een lokaal sportbeleidsplan.

Een snelle blik in 13 punten

1. VFG wilt dat gemeenten kiezen voor een **inclusief beleid** dat voldoende aandacht heeft voor de specifieke noden van burgers met een handicap – en dit op elk beleidsdomein.
2. VFG wijst op de Belgische ratificatie van het **VN-verdrag** ivm de rechten van personen met een handicap. Het is het een evidentie dat dit verdrag de basis vormt voor elk gemeentelijk beleid.
3. VFG stelt dat de **meerkost die personen met beperkingen hebben**, moet gedragen worden door de gemeenschap. Gemeenten moeten hierin hun verantwoordelijkheid opnemen en hun burgers met beperkingen de nodige **sociale en fiscale voordelen** toekennen.
4. Een verankerde **adviesraad** van personen met een handicap met duidelijke mandaten is noodzakelijk om participatie van burgers met een handicap toe te laten. In functie van inclusie in het belangrijk dat personen met een handicap duidelijk **vertegenwoordigd** zijn **in andere raden** zoals culturele adviesraden, gezins- en welzijnsraden, sportraden.
5. VFG vraagt gemeenten hun verantwoordelijkheid te nemen inzake de **inrichting van halteplaatsen** van tram, bus en metro.
6. VFG wil dat gemeenten bij de opmaak en uitvoering van het **mobiliteitsplan** rekening houdt met de noden van personen met een handicap.
7. VFG meent dat **elk voetpad toegankelijk en** bruikbaar moet zijn voor iedereen – ook voor mensen met beperkingen.
8. De gemeente moet **jaar na jaar toegankelijker** worden. Elke gemeente moet de nieuwe verordening toegankelijkheid ten volle naleven en zet bij voorkeur bijkomende stappen naar andere organisaties.
9. Elke **dienstverlening** vanuit de gemeente moet **toegankelijk** zijn voor personen met een handicap. Alle **informatie** vanuit de gemeente moet voor elke burger **toegankelijk en begrijpbaar** zijn – ook voor alle mensen met een handicap.
10. Als voorbeeldwerkgever moet de gemeente werk te maken van een **gediversifieerd personeelsbestand** waarbinnen personen met een handicap voldoende zijn vertegenwoordigd.
11. VFG vraagt aan gemeenten om voldoende oog te hebben voor **diversiteit binnen hun onderwijs en kinderopvang**.
12. Ikv **veiligheid, hulp en preventie** moet de gemeente speciale aandacht hebben voor burgers met beperkingen.
13. **Culturele en sportieve initiatieven en evenementen** moeten **toegankelijk** gemaakt worden voor iedereen.